

**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Циклова комісія із загальноосвітніх дисциплін
та дисциплін загальної підготовки

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ»**

Галузь знань **24 Сфера обслуговування.**
Спеціальність **241 Готельно- ресторанна справа.**
Освітньо-професійна програма **«Готельно-ресторанна справа».**

Освітньо-професійний ступінь – *фаховий молодший бакалавр.*
Статус дисципліни – *обов'язкова.*
Мова викладання, навчання та оцінювання – *українська.*

Розробник:
НАДУРАК В.В. – доктор філософських наук, професор.

Затверджено Педагогічною радою Фахового коледжу
Протокол № 1 від « 29 » серпня 2022 р.
Голова Педагогічної ради

Інна ВАРВАРУК

Схвалено Цикловою комісією із загальноосвітніх дисциплін
та дисциплін загальної підготовки
Протокол № 1 від « 25 » серпня 2022 р.

Голова циклової комісії

Людмила ОСТАПОВА

**Івано-Франківськ
2022/2023**

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Основи наукового пізнання» дає можливість отримати фундаментальні теоретичні знання із загальних компетентностей у сфері знань і розуміння сутності наукового пошуку та методологічних засад дослідницької діяльності. Таким чином, засади наукового пізнання покликані допомогти студентам зрозуміти основні закономірності пізнавального процесу, а також набути усвідомлення того факту, що пізнання даних закономірностей виступає наслідком багатовікового розвитку філософських та наукових знань.

Курс	3	
Семестр	6	
Кількість кредитів ECTS	2	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	16 (в годинах)
	семінари	14 (в годинах)
Самостійна робота		30 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	залік	

Мета дисципліни: сприяння розвитку наукового світогляду студентів шляхом вивчення поглибленого пізнавального процесу та пізнавального ставлення людини до світу. Вивчення дисципліни «Основи наукового пізнання» надасть студентам можливість з'ясувати соціокультурні детермінанти, що обумовлюють процес пізнання, розуміти логіку пізнавального процесу, його стадійність, самостійно отримувати та формувати нові знання з використанням відповідної методології.

Завдання дисципліни: Для досягнення мети поставлені наступні завдання:

- формування у студентів уявлення про людське пізнання, про його природу і соціальні функції, розуміння ними загальних закономірностей пізнавального процесу, фундаментальних проблем пізнання;
- відповідно до вимог професійної наукової діяльності, досягнення усвідомлення студентами суті самого поняття «наука», знань основних етапів її еволюції, ознайомлення студентів з понятійно-категоріальним апаратом і з основними дефініціями та концепціями теорії пізнання;
- засвоєння необхідних знань щодо змісту методологічних принципів, підходів, прийомів, які сформовані в межах гносеології як філософської дисципліни та які застосовуються в науковому пізнанні;
- формування та вдосконалення розуміння студентами закономірності існування та особливостей функціонування наукового пізнання в сучасному суспільстві.

Предмет дисципліни: Згідно з вимогами освітньо-професійних та освітньо-кваліфікаційних програм студенти повинні знати:

- основні поняття гносеології;
- специфіку пізнання як предмета філософського аналізу;
- основні проблеми, напрями та традиції теорії пізнання, висвітлені в історії філософії;
- сутність та специфіку наукового пізнання; основну проблематику наукового пізнання в філософії науки;
- особливості та шляхи становлення соціально-гуманітарного пізнання;
- форми та методи пізнавальної діяльності.

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни

ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

стандарту фахової передвищої освіти за спеціальністю

241 Готельно-ресторанна справа, набуття яких забезпечується навчальною дисципліною «Основи наукового пізнання»

Код компетентності	Назва компетентності	Результати навчання
ЗК 6	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	РН 7. Здійснювати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел для розв'язання професійних завдань.

ПОЛІТИКА КУРСУ

ПІДГОТОВКА ДО ЛЕКЦІЙНИХ / СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Лекція є одним з основних видів навчальних занять і водночас є методом навчання. На лекції повинно здійснюватись розкриття основних положень теми, з'ясування дискусійних проблем, узагальнення досвіду роботи, подання рекомендацій щодо використання основних висновків з тем на практичних заняттях.

Семінар для поточного контролю дає уявлення про те, як засвоюється навчальний матеріал, озвучений на лекціях і що студенти взяли для себе з рекомендованих підручників, навчально-методичних посібників та іншої літератури.

Семінарські заняття покликані забезпечити розвиток творчого професійного мислення, професійного використання ними знань у навчальних умовах. Студенти повинні навчитися виступати в ролі доповідачів і опонентів, володіти вміннями й навичками постановки та вирішення інтелектуальних проблем і завдань, відстоювання своєї точки зору, демонстрації досягнутого рівня теоретичної підготовки.

ПРОПУСКИ ЛЕКЦІЙНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ / ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Відпрацювання пропущених занять проводиться за графіком консультацій викладача, який затверджується на засіданні кафедри та доводиться до відома студентів. Відпрацювання пропущених занять відбувається шляхом самостійного опанування студентами навчального матеріалу з наступною перевіркою отриманих знань у письмовій чи усній формі. Після відпрацювання студентами пропущених занять викладач виставляє відповідну оцінку в навчальний журнал.

Якщо студент бере участь у міжнародній або внутрішній програмі академічної мобільності, студент отримує індивідуальний навчальний план, який враховує фактичне виконання студентом індивідуальних навчальних планів поточного та попередніх навчальних років. Якщо дисципліна не була перезарахована, відпрацювання пропущених занять здійснюється студентом впродовж семестру після повернення із навчання.

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Викладач ознайомлює студентів із політикою курсу на першому занятті кожної дисципліни, а також враховує пропозиції студентів.

ПОВЕДІНКА В АУДИТОРІЇ

Основні моральні принципи, яких повинні дотримуватися викладачі та студенти університету в аудиторії.

- Поважати права й гідність особистості. У стосунках між студентами та викладачами дотримуватися норм взаємоповаги й рівноправної співпраці, тактовності й коректності, ввічливості й толерантності.
- Не допускати вияву національної, релігійної, расової та гендерної нетерпимості.
- Підтримувати в навчальних групах і університеті в цілому атмосферу доброзичливості, дружби, взаємодопомоги та взаємної відповідальності.
- Завжди дбати про честь і гідність кожного в стінах навчального закладу.
- Постійно підвищувати освітній і культурний рівень.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти дотримуються вимог академічної доброчесності - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

В основі академічної доброчесності лежить чесність, довіра, порядність у виконанні своїх обов'язків, довіра, справедливість, повага та відповідальність.

Академічна доброчесність покликана боротися із:

- плагіатом як актом шахрайства в студентських роботах, наукових статтях та тезах;
- фабрикацією та фальсифікацією результатів наукових досліджень;
- обманом, списуванням;
- використання непередбачених навчальним процесом допоміжних матеріалів та технічних засобів.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Академічний плагіат – «оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства».

Відрізняють такі основні різновиди академічного плагіату:

- дослівне запозичення текстових фрагментів без оформлення їх як цитат з посиланням на джерело (в окремих випадках некоректним вважають навіть використання одного слова без посилання на джерело, якщо це слово використовують в унікальному значенні, наданому цим джерелом);
- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;
- перефразування тексту джерела у формі, що є близькою до оригінального тексту, або наведення узагальнення ідей, інтерпретацій чи висновків з певного джерела без посилання на це джерело;
- подання як власних робіт (дисертацій, монографій, навчальних посібників, статей, тез, звітів, контрольних, розрахункових, курсових, дипломних та магістерських робіт, есе, рефератів тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання.

Академічний плагіат треба відрізнити від помилок цитування. Найбільш типовими помилками цитування є:

- відсутність лапок при використанні текстових фрагментів, що запозичені з інших джерел, за наявності коректного посилання на це джерело;
- посилання на інше джерело;
- неправильне оформлення посилання, що ускладнює пошук джерела.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- відрахування із закладу освіти (крім осіб, що здобувають загальну середню освіту).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- за організацією пізнавальної діяльності: словесний (студенти отримують знання у готовому варіанті на лекції, з навчальної чи методичної літератури, через електронні посібники); наочний (студенти отримують знання через демонстрацію навчального відео, ілюстрацію));
- за видами занять: лекції ; семінарські заняття;
- за видами контролю у навчанні: письмового контролю (студенти здають екзамен); усного контролю (здійснюється індивідуальне опитування студентів на семінарських заняттях); машинного контролю (студенти виконують тестові завдання в системі СДО).;
- - за методом стимулювання до навчання: На заняттях для студентів: створюються ситуації пізнавальної новизни та ситуації зацікавленості у вигляді задач; здійснюється аналіз проблемних ситуацій.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Система оцінювання результатів навчання студентів Фахового коледжу здійснюється відповідно до «Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового Коледжу ЗВО «Університету Короля Данила». Кожен вид контролю передбачений з урахуванням результатів навчання.

Видами діагностики та контролю знань студентів з навчальної дисципліни є:

Поточний контроль – усне опитування та виконання письмових завдань (тестів), виступи, презентації на практичних заняттях. Оцінювання здійснюється за національною чотирибальною шкалою – “2”; “3”; “4”; “5”.

Фіксація поточного контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі автоматично обчислюється підсумкова оцінка та здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів) без права перездачі.

Студенти повинні мати оцінки з не менше 50% аудиторних занять.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали 35 балів і більше. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

2. Підсумковий (семестровий) контроль проводиться для встановлення рівня досягнення здобувачами освіти програмних результатів навчання з навчальної дисципліни (освітнього компонента), після завершення вивчення дисципліни.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі екзамену у вигляді комп'ютерного тестування для студентів, які за результатами поточного контролю отримали 35 і більше балів.

За результатами підсумкового контролю студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 балів і менше, вважаються такими, що не склали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях, оцінюється в балах (національної шкали, 100-бальної шкали й шкали ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Студенти можуть підвищувати свій рейтинг під час екзаменаційній сесії через одноразову повторну перездачу, попередньо подавши заяву адміністрації коледжу не пізніше одного робочого дня після сесії.

Одержаний при підвищенні рейтингу результат буде остаточним при виставленні підсумкового контролю.

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

3. Оцінювання самостійної роботи проводиться як під час поточного, так і під час підсумкового контролю знань. Поточний контроль самостійної роботи передбачає усну відповідь, написання доповіді та виступ, есе, вирішення тестових завдань, ситуаційних задач, виконання індивідуальних завдань, відпрацювання практичних навичок тощо.

Оцінювання самостійної роботи, яка передбачена в тематичному плані дисципліни разом з аудиторною роботою, здійснюється під час проведення семінарських, практичних занять, навчальної практики. Поточний контроль передбачає

усну відповідь, написання доповіді та виступ, есе, вирішення тестових завдань, ситуаційних задач, виконання індивідуальних завдань, відпрацювання практичних навичок тощо.

Виставлення балів за самостійну роботу під час поточного контролю обов'язково супроводжується оцінювальними судженнями. Бали додаються до балів, які отримав студент під час поточного контролю, але не більше, ніж кількість балів з оцінювання окремої теми заняття.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних занять, контролюється під час підсумкового контролю.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ»

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1.
Наука як особлива форма соціальної діяльності. 1. Сутність науки, її ознаки та значення 2. Мета, об'єкт, предмет дослідження та завдання науки 3. Основні елементи науки як системи знань. 4. Класифікація наук.
ТЕМА 2.
Генезис та еволюція науки. 1. Історичні етапи розвитку науки. Історична модель розвитку наукового знання 2. Основні етапи розвитку науки зі своїми зразками (парадигмами) її розвитку. Особливості класичної науки. 3. Революція в природознавстві в кінці XIX – початку XX ст. і формування некласичної науки. 4. Постнекласична наука як прояв постмодерну.
ТЕМА 3.
Логіка й методологія науки. 1. Наукове знання як система, що розвивається. 2. Різноманіття формальних типів та рівні організації наукового знання. 3. Структура теоретичного знання. 4. Складові процесу теоретичного пізнання.
ТЕМА 4.
Основи гносеології та методології науки. 1. Процес пізнання як системний феномен: об'єкт, суб'єкт, засоби пізнання. 2. Принципи наукового пізнання. 3. Специфіка форм пізнання. 4. Проблема істини наукового пізнання.
ТЕМА 5.
Методи наукового пізнання. 1. Поняття методу, методики, методології. 2. Ознаки наукових методів. 3. Основні підходи до класифікації методів наукового пізнання.
ТЕМА 6.
Теоретичний та емпіричний рівні наукового пізнання. 1. Специфіка емпіричного пізнання і його методи.

2. Специфіка теоретичного знання і його методи.
3. Структура і функції наукової теорії.

ТЕМА 7.

Рівень спеціальних методів наукових досліджень.

1. Спеціальні методи наукового пізнання.
2. Дисциплінарні та міждисциплінарні методи.
3. Поняття методологічного підходу.

ТЕМА 8.

Організація наукового дослідження.

1. Логіка, стадії та етапи наукового дослідження.
2. Організація й планування наукового дослідження.
3. Зміст підготовчої, емпірико-теоретичної та праксеологічної стадій наукового дослідження.
4. Види наукових досліджень.

ТЕМА 9.

Сутність і фундаментальні цінності академічної доброчесності.

1. Академічна доброчесність як міждисциплінарна категорія.
  2. Фундаментальні цінності академічної доброчесності.
  3. Академічна доброчесність як сукупність етичних принципів та правил.
- Формалізація видів порушень АД (академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання).

2.ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назви тем	Усього годин за навчальним планом	Лекції	Семінари (практичні заняття)	Самостійна робота
Тема 1. Наука як особлива форма соціальної діяльності	7	2	1	4
Тема 2. Генезис та еволюція науки	7	2	1	4
Тема 3. Логіка й методологія науки	8	2	2	4
Тема 4. Основи гносеології та методології науки.	8	2	2	4
Тема 5. Методи наукового пізнання.	6	2	2	2
Тема 6. Теоретичний та емпіричний рівні наукового пізнання.	8	2	2	4
Тема 7. Рівень спеціальних методів наукових досліджень. Організація наукового дослідження.	8	2	2	4
Тема 9. Сутність і фундаментальні цінності академічної доброчесності.	8	2	2	4
Загальна кількість годин для вивчення дисципліни	60	16	14	30

САМОСТІЙНА РОБОТА

Назва теми, зміст завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Рекомендовані джерела
<p>Тема 1. Наука як особлива форма соціальної діяльності.</p> <p>1. Сутність науки, її ознаки та значення</p> <p>2. Мета, об'єкт, предмет дослідження та завдання науки</p> <p>3. Основні елементи науки як системи знань.</p> <p>4. Класифікація наук.</p>	4	2-4, 7-10, 12, 22, 26, 27, 31, 34, 61-63, 71, 73, 76
<p>Тема 2. Генезис та еволюція науки.</p> <p>1. Історичні етапи розвитку науки. Історична модель розвитку наукового знання</p> <p>2. Основні етапи розвитку науки зі своїми зразками (парадигмами) її розвитку. Особливості класичної науки.</p> <p>3. Революція в природознавстві в кінці XIX – початку XX ст. і формування некласичної науки.</p>	4	2-4, 7-10, 12, 22, 26, 27, 31, 34, 61-63, 71, 73, 76

4. Постнекласична наука як прояв постмодерну.		
<p align="center">Тема 3. Логіка й методологія науки.</p> <p>1. Наукове знання як система, що розвивається. 2. Різноманіття формальних типів та рівні організації наукового знання. 3. Структура теоретичного знання. 4. Складові процесу теоретичного пізнання.</p>	4	2-4, 7-10, 12, 22, 26, 27, 31, 34, 61-63, 71, 73, 76
<p align="center">Тема 4. Основи гносеології та методології науки.</p> <p>1. Процес пізнання як системний феномен: об'єкт, суб'єкт, засоби пізнання. 2. Принципи наукового пізнання. 3. Специфіка форм пізнання. 4. Проблема істини наукового пізнання.</p>	4	2-4, 7-10, 12, 22, 26, 27, 31, 34, 61-63, 71, 73, 76
<p align="center">Тема 5. Методи наукового пізнання.</p> <p>1. Поняття методу, методики, методології. 2. Ознаки наукових методів. 3. Основні підходи до класифікації методів наукового пізнання.</p>	2	2-4, 7-10, 12, 22, 26, 27, 31, 34, 61-63, 71, 73, 76
<p align="center">Тема 6. Теоретичний та емпіричний рівні наукового пізнання.</p> <p>1. Специфіка емпіричного пізнання і його методи. 2. Специфіка теоретичного знання і його методи. 3. Структура і функції наукової теорії.</p>	4	2-4, 7-10, 12, 22, 26, 27, 31, 34, 61-63, 71, 73, 76
<p align="center">Тема 7. Рівень спеціальних методів наукових досліджень.</p> <p>1. Спеціальні методи наукового пізнання. 2. Дисциплінарні та міждисциплінарні методи. 3. Поняття методологічного підходу.</p>	4	2-4, 7-10, 12, 22, 26, 27, 31, 34, 61-63, 71, 73, 76
<p align="center">Тема 9. Сутність і фундаментальні цінності академічної доброчесності.</p> <p>1. Академічна доброчесність як міждисциплінарна категорія. 2. Фундаментальні цінності академічної доброчесності. 3. Академічна доброчесність як сукупність етичних принципів та правил. 4. Формалізація видів порушень АД (академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання).</p>	4	1, 11, 18, 23, 24, 28, 49-52, 59, 74
Усього	30	год.

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ
з навчальної дисципліни «ОСНОВИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ»
для підготовки до підсумкового контролю

1. Дати визначення предмета і сутності науки.
2. У чому полягає процес наукового пізнання?
3. Які структурні елементи теорії пізнання? Дати визначення понять, положення, судження.
4. Що таке метод наукового пізнання?
5. Які Ви знаєте методи пізнання?
6. Охарактеризувати пізнання, його види та структурні елементи.
7. Якими ознаками характеризується наукова діяльність?
8. Яка структура формування теорії?
9. Дати визначення наукової ідеї, гіпотези, теорії, закону.
10. Сформулювати види, функції та предмет наукової діяльності
11. Що таке суб'єкт та предмет наукової діяльності?
12. Охарактеризувати поняття наукової школи, її ознаки.
13. Що передбачає класифікація наук?
14. Назвати види оформлення результатів наукової діяльності.
15. Яка структура управління Науково-дослідним інститутом?
16. Сутність організації наукової діяльності у вищому навчальному закладі.
17. Структурна організація наукової діяльності в Україні.
18. Дати характеристику поняття «наукове дослідження».
19. Назвати основні форми наукових досліджень.
20. Сформулювати об'єкт, предмет та фактори наукового дослідження.
21. Навести приклади гіпотез дослідження.
22. Дати визначення емпіричних завдань і методів дослідження.
23. Що розуміється під теоретичними завданнями дослідження?
24. Назвати послідовність етапів наукового дослідження.
25. Основні завдання науково-дослідної діяльності студентів.
26. Напрями науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі.
27. Організаційна структура науково-дослідницької діяльності у вищому навчальному закладі.
28. Вимоги до вибору теми дослідження.
29. Етапи реалізації та оформлення результатів наукового дослідження.
30. Визначення ефективності науково-дослідної роботи у ВНЗ і на практиці.
31. Що Ви вкладаєте в поняття «методологія дослідження»?
32. Які види методології Вам відомі?
33. Які Ви знаєте методи емпіричного та теоретичного рівнів дослідження?
34. Класифікація методів. їх характеристика.
35. Дати визначення наукової ідеї, навести приклад.
36. Роль логічних методів у наукових дослідженнях.
37. Індуктивний та дедуктивний методи дослідження, навести приклади.
38. Що таке моделювання і коли воно використовується?
39. Поняття про наукову інформацію.
40. Види та ознаки наукової інформації.
41. Що таке інформатика, і які завдання вона вирішує?
42. Назвіть головні принципи інформаційних відносин та галузі інформації.
43. Основні етапи накопичення наукової інформації. Етапи вивчення наукових джерел?
44. Поняття системи опрацювання інформаційних джерел.

45. Інформаційно-пошукова мова бібліотек УДК, ББК. Дати характеристику.
46. Поняття та види каталогів.
47. Використання автоматизації та ЕОТ. Недоліки інформації сайтів.
48. Техніка опрацювання інформації. Порядок роботи над текстом. Вимоги до використання цитат.
49. Бібліографічний опис літератури. Вимоги його оформлення.
50. Основні форми науково-дослідної роботи студентів.
51. Повні вимоги до виконання дипломної (курсової) роботи.
52. Особливості виконання магістерської (дипломної) роботи.
53. Що таке об'єкт, предмет та фактори наукового дослідження?
54. Вимоги до вибору та обґрунтування актуальності теми.
55. Структура та алгоритм написання магістерської (дипломної) роботи.
56. Які є етапи роботи при проведенні наукового дослідження?
57. Вимоги до формування структури магістерської (дипломної) роботи.
58. Оформлення формул, ілюстрацій, додатків та списку використаної літератури.
59. Керівництво магістерською (дипломною) роботою та її захист.
60. Особливості виконання і захисту магістерської роботи.
61. Характерні помилки в написанні та оформленні курсової, дипломної, магістерської робіт.
62. Дати визначення емпіричних завдань і методів дослідження.
63. Завдання науково-дослідницької діяльності студентів-магістрів.
64. Послідовність доповіді при захисті магістерської (дипломної) роботи.
65. Особливості формування змісту вступної частини.
66. Яка схема написання відгуку (рецензії) на магістерську роботу?

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених. За загальною редакцією Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
2. Білецький Б. Основи наукових досліджень: категорії, поняття, терміни, нормативні документи : навч. посіб.-довід. Чернівці : Технодрук, 2010. 380 с.
3. Білоусова Т. П. Теорія і практика підготовки наукової роботи : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О. А., 2008. 244 с.
4. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. К. : Центр учб. літ., 2014. 142 с.
5. Горовий В., Горова С. Електронні інформаційні технології в задоволенні інформаційних запитів вітчизняної науки. Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. К. : НБ України ім. В. Вернадського, 2021. Вип. 61. Стратегічні комунікації та глобальний інформаційний простір. С. 9-18.
6. Грудініна Н. Бібліографічне оформлення наукових праць. Бібліотечний вісник. 2016. №3. С. 47-50.
7. Гуроров О. І. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків, 2017. 272 с.
8. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Організація та методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: Право, 2017. 448 с.
9. Даренський О. М. Основи наукових досліджень : конспект лекцій. Харків : УкрДУЗТ, 2016. 78 с.
10. Дейниченко Г. В., Постнов Г. М. Методологія і організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків : ХДУХТ, 2014. 115 с.
11. Добко Т. Академічна культура та доброчесність, як соціальний капітал сучасного університету. Академічна чесність як основа сталого університету : моногр. К. : Таксон, 2016. С. 37-51.
12. Добронравова І. С. Філософія і методологія науки: підручник. К., 2008. 223 с.
13. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
14. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
15. Закон України «Про авторське право і суміжні права». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.
16. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність». URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
17. Закон України «Про науково-технічну інформацію» № 3322-XII. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, № 33, ст.345. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>
18. Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти. Документ v-650729-18, поточна редакція. Прийняття від 23.10.2021р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#n13>
19. Каламбет С.В. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб. Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с
20. Карамішева Н. В. Логіка. Пізнання. Евристика: посіб. для студ. та аспір. Львів: Астролябія, 2002. 352 с.
21. Кельман М. С. Наука і методологія: розмаїття наукового пізнання. Форум права. 2015. № 4. С. 106–109.
22. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. К. : Слово, 2009. 240 с.
23. Кодекс честі академічної спільноти. URL: http://tnpu.edu.ua/naukovarobota/public%20information/Kodeks_chesti.pdf
24. Кодекс корпоративної культури. URL: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/kodeks
25. Колесников О. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. 2-ге вид. випр. та допов. К. : Центр учб. л-ри, 2011. 144 с.

26. Конверський А. Є. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів. К. : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
27. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень. навчальний посібник. К.: Аперта, 2019. 492 с.
28. Кривуша О. Л. Науковий плагіат як розповсюджений різновид, порушення академічної доброчесності. Академічна доброчесність: виклики сучасності. Збірник наукових есе учасників дистанційного етапу наукового стажування для освітян. Головний редактор Ю. М. Главчева. Варшава, 2019. С. 89-93.
29. Кримський С. Б. Наука як феномен цивілізації. Вісник НАН України. 2003. № 3. С. 7-20.
30. Кун Томас. Структура наукових революцій. К.: Port-Royal, 2001. С. 156-171. URL: <http://izbornyk.org.ua/kuhn/kuhn13.htm>
31. Куцевський М. О. Історія науки і техніки : навч. посіб. Хмельницький : ХНУ, 2015. 467 с.
32. Лисий В.П. Діалектика і методи наукового пізнання. Вісник Львівського національного університету ім. Ів. Франка : філософські науки. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Ів. Франка, 2010. Вип. 13. С. 20-28.
33. Малигіна В. Д. Методологія наукових досліджень : монографія. В. Д. Малигіна, О. Ю. Холодова, Л. М. Акімова. Рівне : НУВГП, 2016. 247 с.
34. Мальська М. П., Пандяк І. Г. Організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2017. 136 с.
35. Манжул І. В. Визначення методів пізнання в науковій літературі. С. 11-17. URL: bmju_2012_11_4.pdf
36. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.
37. Мельник В. Наука в сучасному світі : проблеми об'єктивності та релятивності. Вісник Львівського університету. Серія філософські науки. 2012. Вип. 15. С. 2-13 с.
38. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. О. П. Кириленко, В. В. Письменний, Н. М. Ткачук та ін. ; за ред. О. П. Кириленко. Тернопіль : ТНЕУ, 2012. 196 с.
39. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.
40. Михайличенко О.В. Історія науки і техніки: Навчальний посібник: СумДПУ, 2013. 346 с.
41. Наука як частина культури : доповідь академіка НАН України, директора Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України М. В. Поповича. Вісник Національної академії наук України. 2007. № 6. С. 49-54.
42. Наукознавство у системі професійної підготовки студентів : навчальний посібник / П. Д. Плахтій, А. І. Шинкарук, В. А. Гурський, Л. Г. Любінська. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О. А., 2006. 132 с.
43. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів. За ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
44. Основи наукових досліджень: навч. посіб. За заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с.
45. Основи наукових досліджень: конспект лекцій / укладач Е. В. Колісніченко. Суми: Сумський державний університет, 2012. 83 с.
46. Остапчук М. В., Рибак А. І., Ванюшкін О. С. Методологія та організація наукових досліджень: підручник. Одеса: Фенікс, 2014. 375 с.
47. Отич О. «Три кити» науки : наукове пізнання - наукове дослідження – наукове знання. Післядипломна освіта в Україні. С. 3-10.
48. Пілюшенко В. Л., Шкрабак І. В., Славенко Е. І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: навчальний посібник. Київ: Лібра, 2004. 344 с.

49. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин. URL: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/polozhennia_pro_academich_dobroches
50. Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами. URL: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/polozhennia_pro_grupu_dobrochesn.pdf
51. Положення про групу сприяння академічній доброчесності. URL: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/polozhennia_pro_grupu_dobrochesn.pdf
52. Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти. URL: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennia_pro_zapobihannia_i_vyivlennia_%20plahiatu_ta_inshykh_vydiv_akademichnoi_nechesnosti_u_navchalnii_ta_naukovo-doslidnii%20roboti_ZVO.pdf
53. Поппер К. Логика научного исследования. Пер. с англ.; под общ. ред. В. Н. Садовского. М. 2004. 447 с.
54. Пунченко О. П. Методологічні новації у сучасному науковому пізнанні. Гуманітар. вісн. ЗДІА. 2014. №57. С. 27–37.
55. Решетов О. О., Кирильчук З. В., Стежко З. В. Наукове пізнання. Проблема істини. Роль практики. Наукові записки : зб. наук. пр. Кіровоград : КНТУ, 2012. Вип. 12, ч. 1. С. 45-48.
56. Решетов О. О., Кирильчук З. В., Стежко З. В. Гносеологія. Емпіризм та раціоналізм. Наукові записки : зб. наук. пр. Кіровоград : КНТУ, 2009. Вип. 9. С. 37-39.
57. Різун В. Методи наукових досліджень у журналістикознавстві: навч. посіб. В. Різун, Т. Скотникова. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Преса України, 2008. 144 с.
58. Рубанець О. М. Сучасні аспекти людиномірності в розвитку постнекласичної науки. Вісник НТУУ «КПІ», Філософія. Психологія. Педагогіка. 2007. № 2. С. 42-46.
59. Сазик В. Академічна доброчесність: міфічна концепція чи дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти? URL: <http://education-ua.org/ua/articles/930-akademichna-dobrochesnist-mifichna-kontseptsiya-chi-dievij-instrument-zabezpechennya-yakosti-vishchoji-osviti>.
60. Сидоренко Л. І. Аксиологія постнекласичної науки. Сучасна українська філософія: традиції, тенденції, інновації : зб. наук. праць. Відп. ред. А.Є. Конверський, Л.О. Шашкова. К., 2011. С. 204-222.
61. Стеценко М. С. Основи науково-дослідної роботи: конкурентно-спроможне подання результатів наукової та творчої діяльності: навч.-практ. посібник. М. С. Стеценко, Ю. І. Палеха ; за ред. Ю. І. Палехи. К. : Ліра-К, 2018. 208 с.
62. Теоретичні засади науково-дослідницької діяльності суб'єктів освітнього процесу університетів: Практичний посібник. Авторський колектив: В. Майборода, О. Ярошенко, Ю. Скаба; за редакцією О. Ярошенко. К.: Інститут вищої освіти НАПН України, 2015. 174 с.
63. Тушева В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Ун-т менедж. освіти НАПН України. Харків : УМО, 2014. 408 с.
64. Фаренік С. А. Логіка і методологія наукового дослідження. Укр. Акад. держ. упр. При Президентові України. К. : Вид. УАДУ, 2000. 340 с
65. Фейерабенд П. Избранные произведения по методологии науки. М., 1986. С. 333-334.
66. Філософія : навчальний посібник. Т. О. Сілаєва, Н. В. Гнаевич, Г. О. Орендарчук, З. С. Сокол / За ред. Т. О. Сілаєвої. Тернопіль : Астон, 2008. 245 с.
67. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. 240 с.
68. Шаравара Т. О. Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами: навч. посібник для аспірантів. К. Ліра-К., 2017. 256 с.
69. Шевченко В. І. Концепція пізнання в українській філософії. К., 1993. 168 с.

70. Шевчук Р. М. Методологія наукового пізнання: від явища до сутності. Філософські та методологічні проблеми права. 2016. № 1. С. 31-45.
71. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. Харків : ХДАК, 1998. 288 с.
72. Шинкарук В. І. Філософський енциклопедичний словник. Київ: Абрис, 2002. 752 с.
73. Шишкіна Є. К., Носирєв О. О. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Х.: Вид-во «Діса плюс», 2014. 200 с.
74. Шліхта Н., Шліхта І. Методичні рекомендації та програма курсу «Основи академічного письма». URL: <http://www.saiup.org.ua/resursy/osnovyakademichnogo-pysma-metodychni-rekomendatsiyi-ta-programa-kursu/>
75. Щудло С., Заболотна О. Трансформаційний потенціал емпіричних досліджень для вищої освіти : міф чи реальність. Вища освіта України. 2017. № 3. С. 50-56.
76. Юрченко С. О. Основи наукових досліджень : навчальний посібник для студентів спеціальностей «Туризм», «Готельно-ресторанна справа», «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. 204 с.